

Kłopoty z poradnictwem prawnym

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: niedziela, 18, styczeń 2015 10:33

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 2000

Głównym punktem porządku obrad Zespołu ds. Administracji Publicznej i Bezpieczeństwa Obywateli w dniu 13 stycznia była dyskusja nad projektem ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej i informacji prawnej.

Ustawa ta zawiera bowiem w swojej treści dwa rozwiązania sprzeczne z zasadami konstrukcyjnymi systemu samorządu terytorialnego. Pierwsze z nich dotyczy dualizmu zadań polegających na udzielaniu pomocy prawnej. W obecnym stanie prawnym istnieje wyraźne rozgraniczenie zadań, które są zadaniami własnymi i które są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej. Projekt tymczasem wskazuje, że zadanie polegające na udzielaniu pomocy prawnej jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej, jednocześnie mówiąc, że zadanie te mogą być realizowane... jako zadanie własne. Daje to w praktyce możliwość różnych form „nakłaniania” jednostek samorządu terytorialnego do zdejmowania z administracji rządowej ciężaru realizacji zadania. Drugie kontrowersyjne rozwiązanie dotyczy wprowadzenia po raz pierwszy do porządku prawnego ustawowej akceptacji dla niedofinansowania zadań zleconych. Istotą zadania zleconego z zakresu administracji rządowej jest jego finansowanie ze środków budżetu państwa – przekazywanych poprzez dotację. Ustawa co prawda takie rozwiązanie deklaruje, ale dodaje zaraz, że przekazywana dotacja jest przeznaczana wyłącznie na wynagrodzenia z tytułu umów zawieranych z adwokatami i radcami prawnymi. Oznacza to, że koszty: obsługi administracyjnej zadania, zapewnienia lokalu, w którym będą udzielane porady, zapewnienia sprzętu i materiałów eksploatacyjnych niezbędnych do realizacji zadania zostają programowo przerzucone na jednostki samorządu (powiaty, ewentualnie gminy). Warto w tym miejscu wskazać, że – jak wskazują dotychczasowe badania – koszty pośrednia udzielania porad wynoszą około 2/3 kosztów całkowitych.

Po wysłuchaniu wyjaśnień Ministerstwa Sprawiedliwości Zespół ustalił zakres oczekiwanych informacji. Opinia zostanie wydana na następnym posiedzeniu, ale już teraz można założyć, że bez daleko idących zmian opinia ta będzie negatywna.

Zespół zaopiniował natomiast pozytywnie projekty trzech rozporządzeń Ministra Administracji i Cyfryzacji:

- w sprawie sposobu prowadzenia oraz aktualizacji wykazu pakietów wyborczych;
- w sprawie trybu odbierania oraz przechowywania kopert zwrotnych dostarczonych przez wyborcę do urzędu gminy przed dniem głosowania;
- w sprawie przesyłek w głosowaniu korespondencyjnym w kraju.

W pierwszej części – wspólnej z Zespołem ds. Społeczeństwa Informacyjnego – Zespół zapoznał się z aktualną informacją Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nt. procedury wdrażania od 1 marca 2015 r. usług związanych z projektem pl.ID, a także z potencjalnymi problemami związanymi z procedurami przeprowadzania wyborów, w kontekście wprowadzenia od 1 marca 2015 r. nowego dowodu osobistego i nowego mechanizmu funkcjonowania rejestrów państwowych.